

Baggrundsnotat

- Opsamling på arbejdsgruppens arbejde om mulige skybrudsløsninger for Damhussøen og Damhusengen

Indledning

Teknik- og Miljøforvaltningen er sammen med HOFOR i gang med at udarbejde en ansøgning til Forsyningssekretariatet om medfinansiering af Københavns samlede skybrudsprojekt. Damhussøen og Damhusengen er en del af den samlede løsning og skal indgå i ansøgningen til Forsyningssekretariatet.

Teknik- og Miljøforvaltningen har i skybrudskonkretiseringen for København Vest valgt en løsning, der i korte træk betyder, at en del af Damhussøen inddrages til en ny regnvandspark og Damhusengen indrettes således, at Harrestrup Å kan føres i et endnu ikke fastlagt forløb inde over engen.

Vanløse Lokaludvalg er uenig i Teknik- og Miljøforvaltningens valg af løsning for Damhussøen og Damhusengen og er i forbindelse med høringen af skybrudskonkretiseringen og senere projektbeskrivelser fremkommet med et alternativt løsningsforslag "puslespillet". I stedet for at inddrage en del af Damhussøen opmagasineres vandet fra skybrud primært på Damhusengen. På Damhusengen anvendes den eksisterende rende for Harrestrup Å og åen vil således som i dag føres ind over engen i den sydlige del af Damhusengen.

Teknik- og Miljøforvaltningen har sammen med Vanløse Lokaludvalg nedsat en arbejdsgruppe, der har fået til opgave

1. at vurdere styrker og svagheder ved forskellige mulige alternative skybrudsløsninger for Damhusområdet
2. at komme med anbefalinger til, hvilken skybrudsløsning, der skal med i ansøgningen til Forsyningssekretariatet
3. at skitserer en mulig proces for det videre arbejde med skybrudsløsningen for Damhusområdet

Til brug for vurderingen og som supplement til de tidligere vurderinger af alternativerne er der igangsat et udredningsarbejde, der skal kortlægge den faktiske rekreative brug af engen og fremtidige ønsker hertil.

På baggrund af udredningen skal arbejdsgruppen komme med anbefalinger til hvilke skybrudsløsninger, der skal indgå i den kommende ansøgning til Forsyningssekretariatet. Resultaterne af udredningen vil på linje med hydrauliske hensyn, naturhensyn mv. indgå i valget af skybrudsløsninger.

Den faktiske brug af Damhusområdet

I juni, juli og begyndelsen af august er der gennemført en undersøgelse af brugernes opfattelser og faktiske brug af Damhussøen og Damhusengen. Målet har været at tilvejebringe en velfunderet viden om brugernes anvendelse og opfattelse af området, der kan anvendes i vurderingen af mulige skybrudsløsninger for Damhusområdet og arbejdsgruppens anbefalinger hertil.

Undersøgelsen har taget afsæt i tre grundlæggende spørgsmål

1. Hvordan anvender brugerne området og hvor opholder de sig primært
2. Hvad er deres forståelse af området og hvilke forhold har i sær betydning for dem
3. Hvilke mangler og ønsker har de til området?

Undersøgelsen er udformet med afsæt i etnografiske feltstudiemetoder, der bl.a. er baseret på længerevarende tilstedeværelse i området. I dette tilfælde 350 timer i Damhusområdet, hvor der er

tilvejebragt viden gennem deltagelse i arrangementer, besøg hos foreninger i området, 560 spørgeskemaer dybdegående, gruppe interviews. Endelig er brugerne i området blevet bedt om at udfylde områdekort med deres markering af gode og problemfyldte områder.

Undersøgelsen konkluderer, at der er en stor opbakning og forankring af den kollektive fortælling om Damhusområdet, som et sted "der har det hele". Det er i følge brugerne et "enestående naturområde" midt i byen med "rige udfoldelsesmuligheder" og "plads til alle".

I forlængelse af det er der ikke ønsket om, at ændre på området, som det ser ud i dag. Der er opbakning til de mest dedikerede brugere af Damhusområdet "enggruppen" og deres udlægning samt forslag til skybrudsløsninger for området. (Der er udarbejdet en sammenfattende rapport og tre film, som opsamling på undersøgelsen. Den findes i bilag 1.)

Centrale parametre i valg af skybrudsløsningen

Der er udover viden om den rent faktiske brug af Damhusområdet en række centrale parametre, der skal indgå i valg af skybrudsløsningen til Damhusområdet, henholdsvis

1. **Kapacitet/hydraulik** – der beskriver hvor meget vand skybrudsløsningen kan håndtere
2. **Myndighedsforhold** – der fortæller om skybrudsløsningen er i overensstemmelse med gældende lovgivning, særligt:
 - a. Fredning
 - b. Natur- og Miljøbeskyttelseshensyn § 3
 - c. vandområdeplanerne
3. **Byrumsforbedringer** – der fortæller om de mulige forbedringer skybrudsløsningen kan tilføre Damhussøen og Damhusengen. I den forbindelse tillægges analysen af den faktiske brug af engen høj værdi, da brugernes hidtidige anvendelse af og fremtidige ønsker til søen og engen tillægges en høj score i vurderingen af, hvad der bliver betragtet som forbedringer af området.
4. **Økonomi** – der beskriver skybrudsløsningen i forhold til den traditionelle løsning, da det er et krav i forbindelse med udarbejdelsen af ansøgningen til Forsyningssekretariatet. Den traditionelle løsning er enten en skybrudstunnel eller et stort betonbassin, der kan afholdes for henholdsvis 1. mia.kr og 2.4 mia.kr.

Forslag til skybrudsløsning for Damhusområdet

Arbejdsgruppen har afholdt 5 møder, hvor forskellige mulige løsninger er vurderet. Undervejs er der opnået enighed om, hvilke elementer der skal indgå i en ansøgning til Forsyningssekretariatet om medfinansiering af projektet. Der er også enighed om, hvordan den videre proces for arbejdet med skybrudssikringen af Damhusområdet kan tilrettelægges.

Forslaget til skybrudsløsningen er beskrevet på det detaljeringsniveau, som er nødvendig for en ansøgning til Forsyningssekretariatet. Udgangspunktet for alle løsninger er den kapacitet, der er angivet i skybrudskonkretiseringerne velvidende, at kapaciteten kan blive ændret, når resultatet af kapacitetsundersøgelsen af Harrestrup Å foreligger i foråret 2016.

Arbejdsgruppens forslag til skybrudsløsning for Damhusområdet består af følgende elementer

- En mindre skybrudspark ved Roskildevejen, som kan aftage vand fra Grøndalsparken, der pumpes op fra Grøndalsparken via en pumpe og ledes til regnvandsparken i en åben rende, der placeres i det eksisterende grønne område langs Peter Bangsvej. Hvis ikke det kan lade sig gøre kan der opstå

behov for at lægge renden til transport af vand ud i søen. Omfanget af forsinkelsesbassin vil blive afklaret, når resultatet af kapacitetsundersøgelsen for Harrestrup Å kendes.

- At løsninger for Damhusengen og Damhussøen tænkes sammen med en eventuel udnyttelse af fæstningskanalen, der bliver afklaret når resultatet af kapacitetsundersøgelsen kendes
- Damhusengen indrettes således, at den kan oversvømmes ved skybrud baseret på det nuværende Åløb og foranstaltninger, der sikrer hurtigere tømning af engen efter skybrud.
- At Damhusdæmningen hæves og at der etableres en pumpestation med afsæt i den eksisterende pumpestation, der kan pumpe vand fra skybrud op i søen

Der er en række fordele ved valget af disse elementer i skybrudsløsningen for Damhusområdet. Den er først og fremmest robust overfor den mængde vand der skal håndteres i Damhusområdet.

Løsningen for Damhusengen er helt i tråd med de rekreative værdier engens bruger tillægger området. Den bevares i sin nuværende form. Skybrudsparken ved Roskildevejen kan give denne del af søen et rekreativt løft. Men der er bekymring for størrelsen af skybrudsparken. Vanløse lokaludvalg ønsker som udgangspunkt ikke en regnvandspark, men kan acceptere en mindre regnvandspark dog højst 20 m ud i søen.

Hvad angår myndighedsforholdene, så er forslaget til skybrudsløsningen mindre indgribende end de tidligere forslag der har været i spil til området. Der er stadig en udfordring med fredning og naturbeskyttelse og i en vis udstrækning vandkvalitet. Det vurderes dog i arbejdsgruppen, at forslaget i højre grad flugter med myndighedsforholdene i området end tilfældet har været tidligere.

Endelig er økonomien i skybrudsløsningen ændret, da skybrudsløsningen bl.a. griber mindre ind i de eksisterende forhold og regnvandsparken bliver mindre. Hævningen af dæmningen er mere økonomisk attraktiv, da den giver meget kapacitet billigt. Det betyder, at arbejdsgruppens nuværende forslag til skybrudsløsning er mere omkostningseffektivt end tidligere forslag.

Fremtidig proces

Der er enighed om elementerne i skybrudsløsningen, men ikke udformning af dem. Vanløse lokaludvalg ønsker som udgangspunkt ikke en regnvandspark, men kan acceptere en mindre regnvandspark dog højst 20 m ud i søen. Det er for detaljeret til en ansøgning til Forsyningssekretariatet at angive antal meter for skybrudsparken.

Derfor tages den med i ansøgningen. Derimod skal der i den videre proces arbejdes med kapaciteten i regnvandsparken. Det sker når resultatet af kapacitetsprojektet for Harrestrup Å foreligger. I grove træk anbefaler arbejdsgruppen

- At de konkrete løsninger udfoldes og konkretiseres, når resultatet af kapacitetsprojektet for Harrestrup Å projekter foreligger i foråret 2016. Det kan vise sig, at behovet for kapacitet mindskes betragteligt. Hvis det er tilfældet vil det især være størrelsen på skybrudsparken og behov for den, der skal afklares.
- At der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagere fra bl.a. VLU, der skal afklare
 - Omfanget af løsninger i forlængelse af kapacitetsprojektet for Harrestrup Å
 - Løsningens elementer i forhold til fredning og naturbeskyttelse. Er det muligt at gennemføre projektet indenfor rammerne af naturbeskyttelsesloven og den gældende fredning?
 - Funktion og æstetik ved anvendelsen af pumpestationer

- At arbejdsgruppen afslutter sit arbejde i efteråret 2016, således at Damhussøen og Engen kan indgå i den politiske prioritering af projekter – projektpakken for 2017, således at planlægningen og borgerinddragelse kan fortsætte.

Alternativer der er vurderet af arbejdsgruppen

Arbejdsgruppen har vurderet de alternativer, der blev præsenteret på Teknik- og Miljøudvalgets temadrøftelse den 3. marts 2015. Den oprindelige løsning fra skybrudskonkretiseringen og Vanløse lokaludvalgs forslag til skybrudsløsning er blevet ændret undervejs. På den baggrund er arbejdsgruppen kommet frem til enighed om et fælles forslag, der indeholder elementer fra de forskellige alternativer.

Nedenfor er der en kort gennemgang af de alternativer der har været i spil.

(vedhæftet i pp-præsentationen)